

A... Törvényszék ... (... szám alatti) ügyvéd, ügygondnok által képviselt...(..szám alatti) felperesnek,- ... Ügyvédi Iroda (.... szám alatti) által képviselt ...Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (.... szám alatti) I. rendű, ... (... szám alatti) III. rendű, és ...(..szám alatti) IV. rendű alperesek ellen, személyiségi jog megsértése és kártérítés megfizetése iránt indult perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A törvényszék a felperes keresetét e l u t a s í t j a.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 48.220,- (azaz: Negyvennyolcezer-kettőszázhusz) forint, továbbá a IV. rendű alperesnek 9.974,- (azaz: Kilencezer-kilencszázhetvennégy) forint perköltséget.

A felperes ügygondnokának, ... ügyvédnek a munkadíját 38.100,- (azaz: Harmincnolcezer-száz) forintban állapítja meg, melyet az állam visel.

Az ítélet jogerőre emelkedését követően a törvényszék megkeresi a ... Törvényszék Gazdasági Hivatalát, hogy a fentiek szerint megállapított ügygondnoki díjat utalja ki ...(..szám alatti) ügyvéd részére.

A le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a ... Ítéltáblához címzett, a ... Törvényszéken három példányban benyújtott fellebbezéssel lehet élni.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a ... Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indoklására irányul. A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a ...Ítéltábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a ... Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a perben a következő tényállását állapította meg.

A ... Városi Bíróság előtt ... szám alatt folyamatban volt büntetőeljárás során a bíróság elrendelte a felperes igazságügyi orvosszakértői vizsgálatát, többek között annak megállapítása céljából, hogy a felperes a bűncselekmény elkövetésekor - 2004. június 16. napján - vagy a vizsgálat idején szenvedett-e a Btk. 24. §. (1) bekezdésében meghatározott kóros elmeállapotban, amely korlátozta, vagy képtelenné tette a cselekménye következményeinek felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

A kirendelés alapján a III. rendű alperes ... igazságügyi orvosszakértő, valamint a IV. rendű alperes,

... igazságügyi pszichiátriai szakértő folytatta le a felperes vizsgálatát.

A szakértők szakvéleményük elkészítésekor figyelembe vették az előzményi adatokat, a felperestől felvett életrajzi adatokat, foganatosították a felperes személyes vizsgálatát is 2011. március 23-án az ... Büntetés-végrehajtási Intézetben.

Beszerezték a felperesről a büntetés-végrehajtási intézetben készült egészségügyi dokumentációt és az iratanyagban megtalálható szakvéleményeket is. Így rendelkezésükre állt az ...-ben 2011. február 7-én történt vizsgálatról kiállított lelet és vélemény, ...és ... igazságügyi szakértők által 2010. július 13-án, 2010. november 19-én készített szakvélemény, ... és ... 2003. december 16-án keltezett szakvéleménye, valamint ... és ... 2004. június 30-án készített szakvéleménye. Ezen utóbbi szakértői vélemény esetén szintén a IV. rendű alperes, ... volt az igazságügyi elmeorvos szakértő, és ezen szakvélemény azután a bűncselekmény után két héttel készült, mint amelyre vonatkoztatottan a felperes elmeállapotának vizsgálatát rendelte el a bíróság.

Mindezek értékelésével a szakértők a 2011. április 7-én kelt OSZ.: 01466/2011. számú szakvéleményükben megállapították, hogy a felperes elmebetegségben, tudatzavarban, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben sem jelenleg, sem a terhére rótt cselekmény idején nem szenvedett. Véleményük szerint a felperesnél személyiségzavar áll fenn, azonban kóros elmeállapottal, (elmezavar) egyenértékű személyiségzavara, vagy személyiségtorzulása jelenleg és a terhére rótt cselekmény elkövetésének idejére sem mutatható ki. Ennek következtében személyiségzavara korlátozó, vagy kizáró jelentőséggel nem bír a terhére rótt cselekmény vonatkozásában. A szakértők rögzítették azt is, hogy a felperes egészséges védekezésre képes, üldöztetési jellegű gondolkodásmódja szintén módszeres védekezési stratégiájának az eszköze, mely az elmúlt évek során fokozatosan alakult ki, és egyre kimunkáltabbá vált.

Kifejtették azt is, hogy bár magasabb rendű morális kategóriái az átlagosnál gyengébben fejlettek, de tisztában van azzal, hogy a terhére rótt cselekmény társadalmilag elítélendő, annak elkövetése büntetést vonhat maga után.

Mindezek alapján véleményük szerint a felperes a terhére rótt cselekmény elkövetésekor nem volt az elmeműködés olyan kóros állapotában, mely korlátozta, vagy képtelenné tette cselekménye következményeinek felismerésében, és abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

A szakértők utaltak arra is, hogy a felperesről más jellegű bűncselekmény vonatkozásában 2010-ben két alkalommal készült igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény, melyben a szakértők az adott ügy vonatkozásában beszámítási képességét kizárták. Mindkét ügyben a felperesnél a cselekmény elkövetésének idejére és a vizsgálat időpontjára is fennálló elmebetegségi állapotot véleményeztek. A szakértők álláspontja szerint azonban szakvéleményük és a hivatkozott két szakértés között az ellentmondás csak látszólagos, ugyanis a szakértések különböző ügyben, különböző időszakra vonatkozóan készültek a felperes vonatkozásában. Szakértői szempontból nem zárható ki, hogy a felperesnél fennálló személyiségzavar adott esetben kimerítheti a kóros elmeállapot (elmebetegség) fogalmát.

Ennek mértékének megállapítása szakértői mérlegelés körébe tartozik, az aktuálisan rendelkezésre álló adatok függvényében.

A felperes a büntetőperében 2011. május 11-én a ... Városi Bíróságon tartott tárgyalás alatt magatartásával a tárgyalás rendjét folyamatosan zavarta. Kérdés nélkül is felszólalt, fenyegető kijelentéseket tett, a fülét is befogta.

A felperest, mint fogvatartottat a ... Megyei BV. Intézet I. rendű alperes állította elő a tárgyalásra.

Az I. rendű alperes a 2011. június 10-én kelt,... számú első fokú fegyelmi határozatával, tiszteletlen magatartás miatt 5 nap magánelzárást szabott ki a felperessel szemben a 11/1996.(X.15.) IM.

rendelet 2.§. (2) bekezdésének c.) pontja alapján.

A felperes fellebbezése folytán az ügyben a ...Megyei Bíróság Bv. Csoportja járt el, amely a 2011. július 6. napján kelt és jogerőre emelkedett ... számú végzésével a ... Megyei BV. Intézet fegyelmi határozatát hatályon kívül helyezte és a fegyelmi eljárást megszüntette. Határozatának indokolásában utalt arra, hogy a felperes a fegyelmi kivizsgálás, illetve a bírósági meghallgatás során is elmebetegségére, emiatt beszámíthatatlanságára hivatkozott. A fegyelmi eljárás során keletkezett iratanyagban található szakértői véleményekben foglaltakra figyelemmel megállapította, hogy a felperes esetében nem zárható ki, hogy a terhére rótt fegyelmi vétség elkövetésekor, azaz 2011. május 11. napján kóros elmeállapotban volt, ezért a BV. Intézet fegyelmi határozatát hatályon kívül helyezte és a fegyelmi eljárást a Bv. tvr. 7/B. §-a alapján megszüntette, így a felperes a kiszabott magánelzárást nem töltötte le.

A...Megyei Bíróságon ... szám alatt közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti perben a felperes vonatkozásában igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálat elrendelésére került sor. A szakértő feladatát képezte annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy a felperes ügyeinek viteléhez szükséges belátási képessége jelenlegi pszichés állapota, szellemi fogyatkozása, vagy szenvedélybetegsége miatt - általános jelleggel, illetve egyes ügycsoportok vonatkozásában - tartósan, vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent-e, illetve, hogy a felperes jelenleg olyan állapotban van-e, hogy ügyeinek viteléhez szükséges belátási képessége - tartósan, vagy időszakosan - teljesen hiányzik.

Az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...Intézete részéről ...klinikai szakpszichológus igazságügyi szakértő, és ...pszichiáter szakorvos, igazságügyi elmeorvos szakértő készített szakvéleményt ... számon 2011. június 3-án.

A felperes személyes vizsgálatára 2011. április 12-én került sor, az Igazságügyi Szakértő és Kutatóintézetek ... Intézetében.

A szakvélemény elkészítéséhez a következő orvosi dokumentáció állt rendelkezésre:

Az...-ben 2011. február 7-én kelt lelet és vélemény, a 2011. február 24-én a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal Szakértői Bizottsága részéről kiállított első fokú szakvélemény, ...igazságügyi orvosszakértő 2010. július 13-án készített szakvéleménye.

A szakvélemény megállapítása szerint a felperes pszichés állapota, (elmebetegsége aktív tünetei) és szellemi fogyatkozása (gyengeelméjűsége) miatt ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan teljes mértékben hiányzik. Orvosilag cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezése javasolt.

A Ptk. 17. §. (1) bekezdése szerint gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen az, aki olyan állapotban van, hogy ügyei viteléhez szükséges belátási képessége - tartósan vagy a jog nyilatkozata megtételekor átmenetileg - teljesen - hiányzik.

A (2) bekezdés értelmében a gondnokság alá helyezés nélkül cselekvőképtelen személy jognyilatkozata a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - semmis.-

A Pp. 74. §-ában foglaltak szerint ha a cselekvőképtelen félnek törvényes képviselője nincs, a bíróság a fél részére ügygondnokot rendel.

Tekintettel arra, hogy a felperesről rendelkezésre álló legutolsó - a fentiekben ismertetett, az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek... Intézete részéről készített - igazságügyi szakértői vélemény szerint a felperesnek ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan teljes mértékben hiányzik, gondokság alá helyezésére pedig - szintén a rendelkezésre álló adatok alapján - nem került sor, a törvényszék a felperes részére 32. számú végzésével ügygondnokot rendelt ki.

A felperesi ügygondnok a keresetet a következők szerint tartotta fenn:

A 11. számú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakra utalással az I. rendű alperest, a ... Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetet 2.000.000,- forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni, figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes - bár felperes tájékoztatta őt elmebeli állapotáról - nem az előírások szerint járt el a felperes fogvatartása során. Emellett a felperes fegyelmi felelősségre vonására is sor került anélkül, hogy elmeállapotát figyelembe vették volna az annak alapjául szolgáló cselekmény kapcsán, így jogellenes volt a vele szemben alkalmazott szankció. Keresete jogalapjaként elsődlegesen személyiségi jogsértésre, míg másodlagosan közigazgatási jogkörben okozott kárra hivatkozott.

A II. rendű alperessel, az ...Törvényszékkal szembeni keresetétől elállt, s e vonatkozásban kérte a per megszüntetését. A II. rendű alperes az elálláshoz hozzájárult, így a törvényszék a 2013. szeptember 6. napján kelt és 2013. október 10. napján jogerőre emelkedett ... számú végzésével a pert a II. rendű alperes vonatkozásában megszüntette.

A felperes ...III. és ... IV. rendű alperesekkel szembeni keresetét akként tartotta fenn, hogy a III. és IV. rendű alpereseket egyetemlegesen 2.000.000,- forint nemvagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni.

Előadta, hogy a III. és IV. rendű alperesek a 2011. április 7-én készített igazságügyi elmeorvos szakértői véleményben nem megfelelően értékelték a felperes elmeállapotát, belátási képességét. Ebből adódóan a felperes jogai a vele szemben folyamatban volt büntetőeljárásban sérültek, szabadságvesztés-büntetést kellett emiatt kitöltenie. Ez nyilvánvalóan korlátozást jelentett a felperes személyiségi, emberi jogai vonatkozásaiban és jelentősen megnehezítette életét. Kereseti kérelmének jogalapjául a Ptk. 339. §. (1) bekezdését, valamint a Ptk. 355. §. (4) bekezdését jelölte meg.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelme a felperes keresetének az elutasítására irányult.

Hivatkozott arra, hogy a felperes ügygondnoka a jogalap megjelölésén túl nem nyilatkozott azzal kapcsolatosan, hogy az I. rendű alperes vonatkozásában - „a valótlan tényállítást is tartalmazó ügygondnoki beadványban foglaltaktól, továbbá a felperes Ptk. 17.§ (2) bekezdése alapján semmis jognyilatkozataitól eltekintve” - milyen ténybeli alapon tartja fenn a keresetet, nem bizonyította a felperes állításait, az őt ért kárt, a kár összegét, az I. rendű alperes jogellenes magatartását, a jogellenes magatartás és a kár között fennálló okozati összefüggést sem, azaz a kártérítési felelősség szükségképpen elemeit.

Hangsúlyozta, hogy az I. rendű alperes által - a felperes részéről hamisnak vélt, 2011. április 7. napján kelt számú igazságügyi elmeorvos szakértői lelet és vélemény ismeretében - hozott fegyelmi határozatban kiszabott fenyítés megkezdésére, szankció alkalmazására nem került sor, továbbá, hogy az I. rendű alperes nem sértette meg a felperes személyiségi jogait.

A III. és IV. rendű alperesek érdemi ellenkérelmükben a felperes keresetének az elutasítását kérték. Előadták, hogy a bíróság kirendelésére szakvéleményüket a szakma szabályainak megfelelően, a kórrajzi, életrajzi adatok, a felperes személyes vizsgálata, a BV. Intézetben készült egészségügyi

feljegyzések és a rendelkezésre álló igazságügyi orvosszakértői vélemények adatainak értékelésével alkották meg.

Mindezek alapján jutottak a szakértői véleményben foglalt végkövetkeztetésre és állapították meg, hogy a felperes a terhére rótt cselekmény elkövetésekor nem volt az elmeműködés olyan kóros állapotában, mely korlátozta, vagy képtelenné tette cselekménye következményeinek felismerésére, és arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

Kiemelték, hogy a korábban készült igazságügyi szakvélemények és az általuk készített szakvélemény között az ellentmondás csupán látszólagos, ugyanis a beszámítási képességet mindig egy adott esetre vonatkozóan kell vizsgálni a büntetőeljárás során. Kifejtették, hogy a beszámítási és a belátási képesség nem azonos fogalom, az Igazságügyi és Szakértői Kutató Intézetek ... Intézete által készített szakvélemény más jellegű vizsgálat kapcsán született, ugyanis a véleményezés tárgya abban az esetben a felperes belátási képessége volt, míg részükről a felperes beszámítási képességét egy bűncselekmény elkövetésével összefüggésben, adott időpontra vonatkoztatottan kellett vizsgálniuk.

A felperes keresete az alábbiak szerint alaptalan:

A Ptk. 75. §. (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 76. §-a értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti, különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A Ptk. 84. §. (1) bekezdés e.) pontjában foglaltak szerint, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A Ptk. 339. §. (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 349. §. (1) bekezdése kimondja, hogy államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A Ptk. 355. §. (1) bekezdése értelmében a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A felperesi ügygondnok az I. rendű alperessel szemben a 2.000.000,- forint nemvagyoni kártérítés megfizetése iránti keresetet elsődlegesen a felperes személyiségi jogai megsértésére alapította. Mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes, bár a felperes elmebeli állapotáról tájékoztatta, nem az előírások szerint járt el a felperes fogvatartása során. Utalt a 11. számú

jegyzőkönyvben foglaltakra, melyben a felperes előadta, hogy meghurcolták, 5 órán át az előállítóban tartották, nem engedték, hogy a tárgyaláson beszéljen családtagjaival, továbbá a szállítások miatt a gyógyszereit sem adták oda neki.

Ezen állítások azonban a perben bizonyítást nem nyertek, e körben bizonyítási indítvány előterjesztésére sem került sor, így a kereset e vonatkozásban megalapozatlan.

Emellett a felperesi ügygondnok hivatkozott arra is, hogy a felperes fegyelmi felelősségre vonására is sor került a ... Megyei Bíróságon 2011. május 11. napján tartott tárgyalás során tanúsított magatartása miatt anélkül, hogy elmeállapotát figyelembe vették volna az annak alapjául szolgáló cselekmény kapcsán, így jogellenes volt a vele szemben alkalmazott szankció. E körben a személyiségi jogsértés mellett jogalapként a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének szabályaira is hivatkozott.

A közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános, (Ptk. 339. §. (1) bekezdés), és különös (Ptk. 349. §. (1) bekezdés) feltételei adóttak.

Az általános feltételek közül a jogellenes magatartást, a kárt és e kettő közötti okozati összefüggést a károsultnak kell bizonyítania, s ha ez sikeres, a károkozó csak akkor mentesül a felelősség alól, ha kimentti magát, vagyis bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. (Ptk. 339. § (1) bekezdés)

Ezen túlmenően a közigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget a Ptk. 349. §. (1) bekezdése értelmében csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas, rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. (különös feltétel).

A közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére tehát csak akkor kerülhet sor, ha a kártérítési felelősség általános és különös feltételei együttesen fennállnak, bármelyik feltétel hiánya a kereset elutasítását eredményezi.

A perbeli esetben nem vitás, hogy az I. rendű alperes a felperessel szemben a 2011. június 10. napján kelt, ...-es számú fegyelmi határozatával tiszteletlen magatartás miatt, 5 nap magánelzárást szabott ki.

A felperes azonban a határozat ellen fellebbezéssel élt, vagyis rendes jogorvoslati jogát gyakorolta. A fellebbezés folytán eljár... Megyei Bíróság BV. Csoportja a 2011. július 6. napján jogerőre emelkedett ... számú végzésével az I. rendű alperes által hozott fegyelmi határozatot hatályon kívül helyezte, és a fegyelmi eljárást megszüntette, így a kiszabott fenytetés megkezdésére nem került sor. Ebből következően a rendes jogorvoslat, azaz a fellebbezés előterjesztése alkalmas volt a kár elhárítására, hiszen a felperes a kiszabott fenytétést nem töltötte le.

Miután a kártérítési felelősség első különös feltétele a fentiekben kifejtettek szerint hiányzik, a felperes keresete ezen a címen is megalapozatlan, s ugyancsak alaptalan a személyiségi jog megsértése iránti kereset is, figyelemmel arra, hogy a hatályon kívül helyezés folytán az I. rendű alperes által kiszabott fegyelmi büntetés letöltésére nem került sor.

A felperes ügygondnoka a III. és IV. rendű alperesek vonatkozásában fenntartott keresetében a III. és IV. rendű alperesek egyetemleges kötelezését kérte 2.000.000,- forint nem vagyoni kár megtérítésére arra alapozottan, hogy az általuk 2011. április 7-én készített szakértői véleményben nem megfelelően értékelték a felperes elmeállapotát, belátási képességét. Emiatt a vele szemben folyamatban volt büntetőeljárásban a felperes jogai sérültek, szabadságvesztés büntetést kellett kitöltenie. Ez korlátozást jelentett a felperes személyiségi-, emberi jogai vonatkozásában és

jelentősen megnehezítette életét.

A törvényszék a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a III. és IV. rendű alperesek szakvéleményük elkészítése során a vonatkozó szakmai előírások betartásával jártak el, lefolytatták a felperes vizsgálatát, beszerezték és értékelték a feltett szakkérdések megválaszolásához szükséges adatokat.

A III. és IV. rendű alperesek feladata a kirendelő végzés alapján az volt, hogy véleményezzék a felperes beszámítási képességét a bűncselekmény elkövetésének időpontjában, így 2004. június 16. napján, illetve a vizsgálat időpontjában.

A III. és IV. rendű alperesek részére rendelkezésre álló igazságügyi szakértői vélemények közül a ... és ... szakértők által 2010. július 13-án és 2010. november 19-én készített szakvélemény állapította meg a felperesnél elmebetegséget az adott cselekmény elkövetésének idejére és a vizsgálat időpontjára vonatkoztatottan, mely beszámítási képességét kizárta.

... és ...igazságügyi szakértők által 2003. december 16-án adott szakvélemény szerint azonban a felperes sem a cselekmény idején, sem a vizsgálat idején nem szenvedett elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban, amely korlátozta, vagy képtelenné tette volna cselekménye következményeinek felismerésére és e felismerésnek megfelelő cselekvésre. Személyiségzavara, a cselekmény idején is fennállt, mely a cselekmény szempontjából beszámítási képességét korlátozó vagy kizáró tényezőként nem értékelhető.

A ... és ...igazságügyi szakértők 2004. június 30-án kelt véleményükben ugyancsak arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a felperes a cselekmény elkövetésekor nem volt az elme működés olyan kóros állapotában, mely korlátozta, vagy képtelenné tette cselekménye következményeiben és abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

A büntetőeljárásban a büntethetőség, illetve a büntetés szempontjából van jelentősége annak, hogy a büntetendő cselekmény elkövetésekor a terhelt olyan kóros elmeállapotban volt-e, amely korlátozta, vagy képtelenné tette cselekménye következményeinek felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

A beszámítási képesség, mely magában foglalja a felismerési és az akarati képességet, nem általános képesség, hanem mindig egy meghatározott cselekményre nézve állapítható meg, hogy valaki beszámítható, vagy beszámíthatatlan. A beszámítási képesség vizsgálatakor minden eset során a konkrét, adott cselekménnyel összefüggésben kell feltárni az elkövetéskori konkrét tudatállapotot. Ezért helytállóan hivatkoztak a III. és IV. rendű alperesek szakvéleményükben arra, hogy a rendelkezésükre álló 2010-ben keletkezett két igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény és szakvéleményük közötti ellentmondás látszólagos, hiszen a beszámítási képességet mindig egy adott cselekmény időpontjára vonatkoztatottan kell vizsgálni.

Az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek... Intézete részéről ... és ...szakértők által készített szakvélemény megállapításai sem cáfolják meg a III. és IV. rendű alperesek által, a felperes beszámítási képességére vonatkozóan tett megállapításokat, hiszen ezen más időpontban történt szakértői vizsgálat tárgya a felperes ügyeinek viteléhez szükséges belátási képessége volt.

A beszámítási képesség pedig nem azonos és nem is mindig jár együtt a polgári jogi cselekvőképességgel, illetve a beszámítási képesség hiánya sem a cselekvőképtelenséggel, a beszámítási képességet mindig az adott cselekmény függvényében kell vizsgálni.

A III. és a IV. rendű alperesek által készített szakvélemény tehát a felperes által hivatkozott személyiségi jogsértést nem alapozza meg.

Mindezekre tekintettel a törvényszék a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és a felperes keresetét elutasította.

A felperesi ügygondnok bizonyítási indítványt terjesztett elő az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...Intézete részéről eljáró szakértők megkeresett bíróság útján való tanúkénti meghallgatása iránt.

A tanúk meghallgatását arra vonatkozóan kérte, hogy az általuk megállapított felperesi státusz milyen időintervallumra vonatkozik és az konkrétan a fegyelmi tárgyalás alapjául szolgáló bírósági tárgyalás időpontjára vetítetten is fennállt-e.

A törvényszék ezen bizonyítási indítványt, mint szükségtelent elutasította, figyelemmel arra, hogy az a per eldöntése szempontjából a fentiekben kifejtettek szerint irreleváns.

A felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján köteles az alperesek perköltségének megfizetésére a következők szerint:

Az I. rendű alperes oldalán felmerült perköltséget a törvényszék 48.220,- forintban állapította meg, mely magában foglalja az I. rendű alperes jogi képviselőjével összefüggésben felmerült és a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. §. (2) bekezdésének a.) pontja és (6) bekezdése alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel összefüggésben mérlegeléssel megállapított, az ÁFA-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjat ($30.000,- \text{ Ft} + 27 \% \text{ ÁFA} = 38.100,- \text{ Ft}$), valamint a jogi képviselő két tárgyaláson való megjelenésével összefüggésben felmerült, alkalmanként 5.060,- Ft-ban felszámított útiköltséget ($5.060,- \text{ Ft} \times 2 = 10.120,- \text{ Ft}$).

A III. rendű alperesnek a felperessel szemben perköltség igénye nem volt, ezért e vonatkozásban a törvényszéknek döntenie nem kellett.

A IV. rendű alperes perköltségként a 2013. november 26-án megtartott tárgyalásra való utazással felmerült 9.974,- Ft útiköltsége, valamint erre a napra vonatkozóan kiesett keresete megtérítésére tartott igényt a felperessel szemben, felperesi pervesztesség esetén.

A törvényszék felhívására a IV. rendű alperes előadta, hogy kiesett jövedelme 25.000,- Ft-ot tesz ki, amely abból adódik, hogy egyéni vállalkozóként tevékenykedik, és éves jövedelmének figyelembe vételével, havi 20 munkanappal számolva, napi 25.000,- Ft jövedelemre tesz szert, tényleges éves jövedelméről azonban csupán a 2013-as adóbevallást követően tud igazolást benyújtani. Tekintettel arra, hogy a IV. rendű alperes keresetvesztése összegét nem igazolta, a törvényszék e vonatkozásban nem látott lehetőséget a felperes marasztalására, ugyanakkor a felperest kötelezte a IV. rendű alperes felmerült útiköltségének megfizetésére a rendelkező részben írtak szerint.

A törvényszék a felperes részére kirendelt ügygondnok munkadíját az általa végzett ügyvédi tevékenységet értékelve, a rendelkező részben foglalt mértékben állapította meg az ÁFA összegével növelten. ($30.000,- \text{ Ft} + 27 \% \text{ ÁFA} = 38.100,- \text{ Ft}$)

Tekintettel arra, hogy a törvényszék a felperes részére teljes személyes költségmentességet engedélyezett, a felperes részére kirendelt ügygondnok munkadíját, és a le nem rótt kereseti illetéket a felperes helyett a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. és 14. §-a alapján az állam viseli.

A fellebbezés lehetősége a Pp. 233. §. (1) bekezdésén alapul.

..., 2014. február 5. napján.

dr. ... sk.
bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő